

Elfizetési árak:

Egész évre 10.— frt
Félévre 5.—
Negyedévre 3.50
Egy hónapra 1.—
Egyes más 4 hr.

Megjelenik minden-
nap, vasárnap kivé-
téssel.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és
kiadóhivatal:
Főplaccz, a város-
házal szomsz. —
Hirdetések:
Egy hasábon két
soronként 5 krajczár
számítvának.

Mit várhat az ország?

— Deczember 17.

A pénzügyi bizottság jelentése ama törvényjavaslat tárgyában, melyet báró Bánffy miniszterelnök a gazdasági kiegyezés ideiglenes önálló rendezése tárgyában a képviselőház elé terjesztett, tárgyalás végett immár a t. Ház előtt fekszik. A törvény elfogadását a nemzeti párt ahhoz a feltételhez kötötte, hogy a törvényben mondassék ki, hogy ama kormányrendeletek hatása, melyeket e törvény folytán ki kell bocsátani, csak 1898. deczember 31-ig tarthat és e napon megszűnik. Jóllehet a törvény ez intenciója a nemzeti párt módosítása nélkül is kétségtelen volt és törvényesen másképp magyarázni nem is lehetett, a szintén beléegyező miniszterelnök néhány megjegyzése után a pénzügyi bizottság csatlakozott a javaslathoz. A nemzeti párt és a néppárt részéről tehát nem fenyegeti veszedelem a törvényjavaslatot.

Annál hangosabban vannak a függetlenségi párt körében, ott mindenkire fogat vicsorgatnak, aki merészkedik más véleményben lenni és a nemzeti aspirációk és az 1867. XII. törvényezikk felett oly féltékenyen őrökdő gróf Apponyinak a legesekélyebb fontosságát sem tulajdonítják. Har-

minez év óta követeli a függetlenségi párt az önálló vámterületet, — mondják, — a most kínálkozó alkalmat annak alkotmányos uton való kivására nem szabad elmulasztani. Még az agg államférfiu, Tisza Kálmán is hiába emelte fel intő szavát, a függetlenségi párt vért szagolt és büzös kézzel nyul a legvégső eszköz, a parlamenti terrorizmushoz.

Lukács László pénzügyminiszter is hiába figyelmeztet azokra a károokra és megrázkódásokra, melyeknek Magyarország egy elő nem készített akció által kitétetnék; sőt ellenkezőleg, szeméretik világos, nyugodt és államférfiu bölcseségen alapuló fejtegetéseit és beszédéből akarják az egész javaslat leveréséhez a fegyvert kovácsolni.

A pénzügyminiszter beszédét, melylyel a vámterület közösségét védte, az ellenzéki sajtóban sokféleképen megtámadták és sok lesz az a támadás is, melynek a parlamentben tette ki magát a miniszter. E körülmények azonban nem képesek a pénzügyminiszter beszédét kétes világításba állítani, beszédének igazságát és helytálló voltát elhomályosítani. Ha kellemetlen is a teljes és kedvezőtlen igazságot hallani, azért az igazság igazság marad.

Az az egy bizonyos és nincs belátásos politikus, aki e nézet

elől elzárkóznék, hogy Magyarország a vámterület közösségére van utalva közgazdasági tekintetben és hogy a bankkérdésben a közösséget nem elutasítania, hanem arra törekednie kell. A külön magyar bank aláásná Magyarország hitelképességét, kereskedelem és forgalom pangásba jutna és beláthatlan válságok tarthatatlan helyzetbe döntenék az országot és az egész közgazdaságot. Az osztrák-magyar bankban elveszitenénk egy biztos és megbízható támaszt, anélkül, hogy ezzel szemben pótlást találnánk, ami egy nagy, beláthatlan pénzügyi romlással egyenlő.

Mint földművelő államot megtámadna bennünket Amerika és főleg Oroszország heves versenye és elveszitenők egyetlen biztos és föltétlenül megbízható piacunkat, melyet ma még birunk, elveszitenők a legesekélyebb kilátás nélkül valamely kivezető utra, amelyen értékesíthetjük nyers terményeinket. Magyarország határai sehol sinesenek érintkezésben más állammal, mint Ausztriával és csak délnek lenne szabad terünk gabonánk értékesítésére, tehát arra, a honnan mi magunk hozzuk az olesó gabonát.

Ha gabonánk, marhánk, szóval nyersterményeink ellen Marcheggen, Brucknál és Pragerhofnál felállítják a vámkorlátokat,

TÁRGA.

Jelek a pusztán.

Irta: Tömörkény István.

Úl az ember este a pásztortüztüznél a gulyással. Néha szól az egyik vagy a másik, de általában ez nem szokás. Néha egy-egy galy kerül a tüzre s azt nézi az ember, míg elhamvad. A gulya már alszik, az év végtől-végig sötét s olykor gágog a vadliba, amint ég és föld között elhalad. Messze, a lapos pusztaság tulsó felén szintén van egy gulyás, az is alszik már a karója körül, csak a pásztortüzk reszket bele az éjszakába.

A gulyás feláll fektéből.

— Hijnak — mondja.

Hát ez ugyan mit hallott már megint? (Mert éjszaka a fülük tele van rejtelmes hangokkal.)

— Ki hívja?

— Azok odaát.

Mutat arrafelé, ahol a fénybogár látszik.

— Mogyók is, mert intöttek.

— Intöttek.

— Ügön, a tűzükkel intöttek, hogy mőnjek — feleli.

— Valami baj van?

— Nem. Csak így esténként néha

összerőffenünk. Most oda mönt a többi pásztor is. Most hijtak. Ahun a. Most mögön hijnak.

— De miből látja kend? Hisz csak olyan az a tűz most is, mint az előbb.

Hallgatott kissé, aztán öszzebb rugdalta a parasztat.

— Dehogy. Egészen más. Gyűjjön no, majd vezetöm a buczkák közt.

Ment előre a vak sötétben lámpás gyanánt. (A fehér ruha ugyanis, ami rajta van, világít.) A tüznél csakugyan várták. Nagy gyűlés volt éppen azon, hogy Bab Illés bojtár most egy hete vette a tajtékpipáját s im a makjában kettészakadt. Addig is, amíg Bab Illés annak a zsidónak beszakitaná a fejét, akitől vette, elhatározandó, hogy hol ólmozzák öszze a pipát legjobban. Hogy Szabadkára menjen-e vele, vagy Dorosmára, vagy pedig a városba.

— Miféle módon adták kendtek a jelzést, hogy amoda ellátszott?

Összenéztek. Még egy kérdésnél már mosolyogtak volna, a harmadik bizalmatlanokká teszi őket. Jobb nem is kérdezni, mert ugy sem mondják meg, vagy pedig a falnak állítják az embert. Később aztán megnevetik s azt mondják egymás közt:

— Ezt is elvezettük itatni a Tiszára, de szomjan gyűtt vissza.

Rejtélyes dolgok ezek, amiknek nyomára senki sem jut. Öreg pusztalakó uri emberek, mint például a mi vidékünkön a pusztai kapitányok, egy egész élet alatt csak igen kis részt ismernek belőle. A juhász az ellopott birkái után (ha azokat nem vitték, hanem najtották) elmegy fél napi járóföldre a nyomon s beszél abba a tanyába, a hol a nyomok végét értek:

— Ugyan földi, nem jártak erre az este birkák?

Amaz már tudja, mit jelent a kérdés.

— De bizon — mondja — jártak, be is hajtottam mind a hatot, hogy mondok rossz embőr kezire ne kerüljenek.

— Ne azt nagyon mög is köszönöm kendnek. Mer én vagyok a gazdájuk.

— Hát szivesen — feleli a tolvaj — tartozunk egymás erányában az ilyes dologgal... De ugy gondolom, egy kis hajtópenzt érdemölnék a szüvességömér...

A juhász fizet s kiválogatja a többi közül a maga birkáit. Pedig a birka mind egyforma, azonban azért azt megismerik, ki melyiké.

Hol van itt a jel, amelyek nyomán a juhász a vagyonához jutott? A pusztai millió fűszála között miként ismeri meg, hogy melyik van félretaposva s a sok félretaposott között melyeket taposták éppen az ő birkái félre? Hogy az a pár szál juhször, amely a keresztuton a bal-

akkor ez politikai tekintetben mindenesetre a függetlenségi párt elveinek teljesülését és megvalósulását jelenti, ámbar mellesleg szólva, nagyon sok függetlenségi párti politikust tudunk, akik az önálló vámterületet Magyarország legnagyobb csapásának vallják, de közgazdasági tekintetben a magyar mezőgazdaság romlását, a földtermények rosszabb értékesítését jelenti az, amely termények előállítás költségei az elért árral olyan arányba jönnek, amely a mezőgazdákat magukat és az országot anyagilag elpusztítják és megsemmisítik.

Csak kötelességét teljesítette és lelkiismeretességének felelt meg Lukács pénzügyminiszter — írja végül a „Pester Correspondenz“, midőn e következményekre rámutatott és az ország higgadt ellemei ugyanolyan színekben látják a jövőt. Ezért nem gáncot érdemel, hanem az ország legjobbjainak elismerésére és hála-jára tette magát érdemessé. Mert ha a szélsőbalnak sikerülne Herostrates dicsőségét megszerezni legalább, lássuk, mi vár reánk. Az országnak ismernie kell legközelebbi jövőjét és tudnia, kell mi történik vele és mit várhat.

— **Miniszterek kiténtetése.** Mint tegnapi számunkban jelentettük, a király Perczel Dezső belügyminiszternek, Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszternek és Darányi Ignác földmívelésügyi miniszternek kiváló szolgálataik elismerésül, az első osztályú vaskorona-rendet adományozta. A hivatalos lap ma a következő legfelsőbb kéziratot közli:

Személyem körüli magyar miniszterem előterjesztése folytán Perczel Dezső belügyminiszteremnek, Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszteremnek és Darányi Ignác földmive-

lészügyi miniszteremnek, kiváló szolgálataik elismerésül, első az osztályú vaskorona rendetdíjmentesen adományozom.

Kelt Bécsben, 1897. évi december hó 12-én.

Ferencz József, s. k.

B. Bánffy, s. k.

— **Svájcz új elnöke.** A szövetséggyűlés 1898-ra Ruffyt választotta meg elnöknek, Müllert pedig alelnöknek; amaz negyvenhárom, az utóbbi negyvennyolc éves.

— **Fiumei félévi jelentések.** A hivatalos lap mai száma közli a miniszterelnök rendeletét a fiumei közigazgatási bizottság által fölterjesztendő félévi jelentések tárgyában. A rendelet az állami és társadalmi élet minden egyes frázisára tartalmaz kérdőpontokat s sulyt fektet arra, hogy kiderüljenek azok az okok, a melyeknél fogva a törvények végrehajtása az utóbbi időben nehézségekbe ütközött. Az egyes miniszteriumok ügyköre tárgyában részletesen állítja föl a kérdéseket, valamint azokat is, a melyekről a jelentést évközben kell megtenni.

— **A helyzei Ausztriában.** Wurmbrandt gróf, a volt kereskedelmi miniszter, Stájerország tartományi főnöke lemondott állásáról, ma közli a hivatalos lap nyugdíjazását és Attens gróf kinevezését Stájer tartományi főnökévé. A cseh képviselők küldöttségét menesztettek Gautsch miniszterelnökhöz a prágai statárium enyhítése érdekében. A miniszterelnök megígérte, hogy a mennyiben lehet enyhít a statárium szigorán és Coudenhove helytartó lehetőleg oda fog igyekezni, hogy a lakosságot lecsillapítsa.

Országgyűlés.

Budapest, decz. 16.

Nagy várakozások izgalma töltötte meg a levegőt. Hatalmas „folyosó“ volt már az ülés kezdete előtt egy jó fél órával. Óriási füstfelhők gomolyogtak a homályos korridoron és az angorok ezekből a felhőkből olvasták nagy buzgalommal, mi lesz? Hogy lesz? A felhő alkalmas anyag a sejtésekre. Aki akarja oroszlanformájának látja, aki akarja,

bárányszermájának. Valamilyennek azonban illik látni mindenkinek, aki tart valamit a beavatottságára. És ki ne volna beavatott most, amikor annyi mindent lehet tudni — egy kis fantáziával.

Oda ben Csávossy háznagy terjesztette a tisztelt Ház elé a jelentését a képviselők elhelyezéséről, — azután megkezdődtek

a záróbeszédok.

Kezdette őket az előadó, az ifju, szimpatikus Szily Pongrácz, aki nagy lelkiismeretességgel vette sorra az ellenzéki képviselők kifogásait, ügyesen és tartalmasan érvelt ellenük és lendületes formában ajánlotta a javaslatot változatlan elfogadásra.

Élénken meghelyeselték az előadót, azután Rakovszky István speechelt a maga indítványa mellett, nem állhatva meg, hogy egy kissé ezuttal is meg ne simogassa „ama tisztelt vándor hazafiakat, akiket itt a nevükön említeni nem akar.“

Valami nagy érdeklődéssel nem hallgatták se őt se a nemzeti párti Blaskovics Ferenczet, aki utolsó volt az általános vitában.

Szavazások.

Azután jött egy csomó szavazás.

A Visontai Soma halasztási indítványa mellett felálltak hatan.

— Kisebbség! — konstataulta az elnök.

Elismerték azok is, akik mellette szavaztak.

Általánosságban elfogadta a munkástörvényről való javaslatot az egész Ház. Két ember maradt ülve — Visontai Soma és Várossy Gyula.

Még kétszer szavaztak a Rakovszky és a Blaskovics módosításai felett. Elvetették mind a kettőt. A szavazások végeztével a jobboldal zajosan megélezte a földmívelésügyi minisztert.

Bánffy javaslata.

És most következett a vám- és bankügyek ideiglenes szabályozásáról szóló miniszterelnöki javaslat tárgyalása, mondotta az elnök.

Nagy mozgás támadt. Tömve voltak a padok. Egy csomó jobboldali honatya odasereglett az előadó dobogó elé. A negyvennyolcasok izgatottan nézeltek. Mikor Pulszky Ágoston előadó az előadói asztal előtt megjelent, tompa zugás támadt a helyen, mint a mikor a hasadékokban megrekedt szél bug az ormok között.

oldalt eső bogáncskórókra van akasztva tévesztés szempontjából, hogy az nem helyes ut, hanem hogy jobboldalt kell menni?

A sik mező ő előttük valósággal nyitott könyv: olvasnak a lapjaiból, fákról, virágokról, levelekről.

*

A jelzések része azonban kétségtelenül abból a régi világból maradt fent, a melyben a puszták népének egy része harezban állott a társadalommal. Megfigyeléseik teljességét itt arra használták föl, hogy mesterséggé tegyék. A természetes ösztönök mellett nem ment ez nehezen.

A huskonzervgyárakat messze megelőzte a pusztalákó a napon szárított paprikáshusával, amely egy évig is eláll s csak forró vízbe kell vetni, hogy jó paprikás legyen belőle, amiként a tarhonyával megelőzött minden más eltehető tészta-félét s ma is ezekből él a pásztor. A kutágással való telegrafálást régtől ismeri. A sik mezőkön messze ellátszó ágások hangtalanul mondták el üzeneteiket egymásnak s különféle állásaik különféle hiráddal voltak. A bandák tagjai értették minden jelét s ez némileg megfejté azt az éveken át tartó harezot, mit a

betyárvilág régi népe ki birt fejteni az üldözőkkel szemben. A kutágás telegrafálta a híreket, elküldte gyorsabban, mint a lovas és minden föltűnés nélkül. A cseh zsandár azt ugyan soha meg nem értette, hogy mit jelentenek a kalimpáló ágások (talán hogy vizet mernek velük.)

A csárdaudvar kutgémét épp úgy tilosra lehetett állítani, mint akár a vasuti jelzőtáblát s messziről jelezte az ismerősöknek, hogy most odamenni nem tanácsos. Másik éjszakai jelzés a gyertyavilág volt, amelynek a szerint változott az értelme, hogy melyik ablakba tették, kicsit látszott-e vagy nagyon. Szem kellett ehhez a mesterséghez, de hiszen az még most is van odakint és egyszerű következtetésekkel a tények igazát huzzák le megfigyeléseikből. Azt mondja például a kapás:

— Ebben a táblában nyul van.

— Látta kend?

— Nem én. De itt köll neki lönni.

Amint hogy csakugyan ott is van.

Ha kérded, honnan tudta hát, hogy ott a nyul, megszegyenítő mosolygással felel:

— Befelé volt nyoma, kifelé nem.

Örökké ezt nézik s önkéntelen is meglátják a nyomot és a jelet. Jelzés hol régi, hol újabb, még ma is sok van.

Pusztai erdők szélén a föltűnőbb sarokfák oldala tele van mindenféle vágással. Nem olyannal, amilyent szerelmesek szoktak belefargani, hanem hol görbe, egyenes vonalak, néha oldalt, néha keresztben, köztük itt-ott egy egy karika. A puszták hieroglifjei ezek, amiken aki ért hozzá, olvasni tud.

Szokás a lószőrrel való jelzés is. Az, aki tudja, hol keresse, megtalálja, más talán meg sem látja. Ki venné észre, hogy valami hid karfájára vagy a mértföldmutató karóra oda van akadva három szál lószőr: két fehér s egy fekete. Vagy három fehér, vagy egy fehér, egy fekete. Annak pedig mind igen nagy jelentősége volt valaha, de a rosszban sántikálónknál van még ma is.

A sátoros cigány valósággal olvas az ilyesimből. Kevesen tudják, de úgy van, hogy a tavasztól őszig kóborgó sátoros cigány nemcsak úgy yaktában járkel, hanem tervek szerint. Ő parancsokat kap, hogy most erre menjen, most arra s e parancsok oda vannak fargva az utszéli fákra, le vannak dobva az országút porába s megtalálhatók a pusztai kut mellett. Egyszerű dolgok, de érthetők, amiből a sátoros vándor mindig meg tudja azt, hogy merre kell mennie, legtöbbször azt is, hogy melyik főnök az, aki a parancsot

Az előadó nem reflektál ezekre a közbeszólásokra. Nyugodtan, komolyan folytatja fejtegetéseit tovább. A jobboldal, sőt a nemzeti párt is csöndben figyel, a mit mond.

— Nem okos ember az, aki csak annak a bizonyosságára, hogy van késő: megvágja magát vele.

Ujra meg újra megismétlődik a mozgás a hegyen.

Nagy érdekünk van abban, hogy a pillanatban mindannyian egyetértésünk — folytatta az előadó — mert igen nagy veszedelemnek tarthatom, ha gazdasági életünket új alapokra kellene fektetnünk.

Egy kis vihar.

Erre a mondásra sikerült a viharnak teljes erővel kiörönnie a hegyen. Zúgtak, kiabáltak, — de az egész mesterséges fergeg nem tartott soká, hiába próbált lelket önteni belé Hentaller. Szilágyi Dezső erőlyesen rácsöngetett.

— Kérem Hentaller képviselő urat, ne zavarja közbeszólásaival a szónokot.

El is esendedett a hegyi egy darab időre és a baltábor apró felszisszenéseit erőlyesen nyomta el a jobboldal ismételt felzúgó helyeslése.

Tartózkodva minden provokatív megjegyzéstől, a hazafias aggodalom meleg hangján óvta az ellenzék szeszvedélyük tulajdonosságának következményeitől. Figyelm-zette a reánehazadói felelősség súlyos voltára, hivatkozott hazafias érzületére, politikai érettségére és lendületes okos szavakkal kérte, ne áldozza fel a közérdeket a taktika érdekeiért.

A szép beszéd hatása alól az ellenzék se vonhatta ki magát. A közbeszólások megrikultak és mikor az előadó bejezte szavait, a jobboldal dörgő tapssal és éljenzéssel üdvözölte. A bus dalok, hogy végképen el ne muljék a „hangulat“, megeresztettek egy pár elnyújtott — „Hoc“-ot.

Feladataink.

Nemzeti és állami életünk napjainkban mintha fordulóponthoz ért volna: a mult küzdelmei és megpróbáltatása után, kifejtett egységes nemzeti öntudattal, a magyarság eszméjének politikában s társadalomban egyaránt hatalmas tért foglaló erejével lépte át nemzetünk a második

adta. A lószőrök azt is megmondják a karón vagá az országut szélén néhány, különös módon egymáshozrakott kövecsen, a mikre karóvégre kötött szalmaszál hívja fel a figyelmet. Ok ezek segítségével haladnak előre-hátra s ugy lehet, egyéb kitudhatatlan dolgaik is vannak. Erre látszik mutatni az alábbi eset, mely két éve történt.

Egy szedi ügyvédhez, a ki gyakrabban védett már bajba esett cigányokat, reggel hét órakor bevonul több idős cigány, a kiknek a bandája akkor a torontálmegyei Deszk község határában táborozott.

— Bajunk van, kérem — moadták.

— Hát micsoda.

— Nem egyéb — adta elő a szót az egyik öreg — mint hogy este Székesfehérvár alatt a dandurok esatát vittak a cigányokkal. Többet le is löttek, többet el is fogtak. Hát azt szeretnénk tudni, köztük van-e a Rapesos? Hogy ezt meg lehet-e tudni?

— Hát meglehet — szolt az ügyvéd.

— Ha van pénzetek, sürgönyözzök egy fehérvári ügyvédnek, hogy tud-e a dolgról?

A sürgöny elment s a délelött folyamán, alig két óra mulva megjött a válasz. A Rapesosról is hozott hirt,

ezredév küszöbét, hogy politikai hivatását Európa keletén egész teljességében kifejtsé.

E kedvező fordulatnál, jövünk e biztató perspektívájával szemben, érezzük, hogy az út, amely nemzeti hivatásunk nagy céljaihoz legbiztosabban elvezet, a nemzeti kultúra útja. Érezzük, hogy az a leghelyesebb politika, mely a nemzet millióiiban ébren tartja, fejleszti s erősíti az érdeklődést és szeretetet a jövőnk leg hatalmasabb biztató kulturproble mák s a közoktatás érdekei iránt.

Ennek a politikának szolgálatában indítottuk meg különösen lapunk e rovatát, hogy a nemzeti kultúra a magyar közoktatás s annak derék bajnokai, a magyar tanférjak érdekében közvetítő legyünk a nagyközönség s az iskola között. Önzetlenül és hiven fogjuk e célt szolgálni s ezért mindkét részről szíves fogadtatásra számítunk.

Azt hisszük, nem jöhettünk volna rovatunkkal alkalmasabb időben, mert nemzetünk életében alig volt még időszak, melyben oly nagy horderejű közoktatási kérdések egész sora várt volna megoldásra, mint most.

A követett szabadelvű politikának nem utolsó érdeme az a hatalmas fejlődés, mit közoktatásunk az utolsó 30 év alatt felmutat. De ez a harmincz év jóformán csak a kísérletezés, a tapasztalatszerzés ideje volt. Megtanultuk ezalatt, mik közoktatásunk hiányai s hogyan kell azokat pótolnunk, hogy intézményeink viszonyainknak s céljainknak megfeleljenek.

E tapasztalatok értékesítése egyike a jelen legsürgösebb feladatainak közoktatásunk egész vonalán.

Az összes illetékes tényezők megegyeznek abban s nemzeti érdekeink is hangosan követelik, hogy köztanításunk egész menetén, tehát összes iskoláinkban, az eddiginél jóval nagyobb tért biztosítsunk a nemzeti elemnek; hogy a hazai föld; a hazai történelem, a nemzeti irodalom s az ezek által kifejezésre jutó nemzeti szellem legyen az oktatás gerince összes iskoláinkban.

Ezen s legfőképpen ezen szempontok miatt kell sürgősen revideálnunk népoktatási törvényünket. Nem akarjuk mi bántani nemzetiségeink anyanyelvét; de a magyar államnak kötelessége gondoskodni arról, hogy hazánk minden polgá-

egyebekben pedig elmondta, hogy tegnap este cigányesapat támadott meg valamely környékbeli tanyát, a hol lővésekkel fogadták őket. A véletlenül arra járó csendőrjárat meghallotta a dörrentéseket, odasietett s így támadt a esata, a melyben több cigány elesett. Ez este kilencz és tíz óra között történt a felső Dunántulon. A deczki cigányok pedig reggel hétkor már Szegeden voltak a hírrel s így azt reggeli hatkor már meg kellett kapniok. Deszken táviró nincsen, de hogyan is lehetne a sátoros cigányok telegrafálni. Vasuti összekötetése sincsen. A veszedelem híre mégis ott volt náluk kevesebb mint kilencz óra alatt.

— Itt a sürgöny — mondá nekik az ügyvéd. — De most már azt mond meg, miként tudtátok meg ezt a dolgot ma reggelre?

Az öreg cigány gunyos pillantást vetett a fehérré és azt mondta csendesen: — Hir gyütt.

A pusztákat egyre mélyebben járja az ekevas. Az iskolák harangjai is beljebb hatolnak a végtelen mezőkbe. Am azért csak titok marad, rejtelmes és kiismerhetetlen az embereivel együtt.

rának gyermekei, zengett légyen fülükbe bármint nyelven az első bölcsődal, ne csak megtanulhassák, de tényleg tanulják is meg az állam nyelvét, melynek tudása nélkül nem boldogulhatnak ebben az országban s mely nélkül soha sem fogjuk egymást megérteni s hogy hazafias érzésben velünk egyenlők legyenek.

A népoktatási törvény revíziójával kapcsolatosan reformálnunk kell a tanítóképzést s magát a képesítést államivá kell tennünk s ki kell terjesztenünk az állami ellenőrzést a papi iskolákra is, hogy ne viselhessen senki tanítói s papi hivatalt ebben az országban, ki nem bírja a magyar nyelvet s nem érez velünk.

Tanfelügyelői intézményünk is nagyot haladt, de az adminisztratív teendők sokasága miatt még nem fejlődött oda, hogy az iskola belső életének, magának a tanításnak irányítója legyen. Az adminisztratív munka apasztásával s a rendelkezési jogok kiszélesítésével ezen is segíteni lehet és kell.

A középiskolai reform napirenden van. Ezen iskolák tanárai fényes jelét adták páratlan ügybuzgalmuknak a lefolyt évben, azon lelkes munkásságukkal, melylyel e kérdést testületeikben s körökben országszerte annyi szorgalommal s odaadással beszélték meg, tanulmányozták és előkészítették. Wlassics miniszter zseniális eszméje, melyet oly találóan a középiskolai jogositás egységének nevezett el, immár teljesen megérett s kívánt gyors megvalósításának mi sem áll utjában.

A középiskolákkal kapcsolatosan kell megoldani polgári iskoláink vajudó reformját is. Oia kell ezen — most felemás iskolákat helyezni, a hová valók, a középiskolák mellé. — Visszáz dolognak tartjuk 9—10 éves gyermekekkel szemben, állítani fel a kérdést: való-e tudományos pályára, vagy nem? Nem vagyunk képesek belátni, miért ne lehetne alsó tagozatában a középfoku tanítás menete is egységes az egész országban s csak azon felül legyen elágazása tudományos és szakai, vagy ha ugy tetszik, gyakorlati irányokban.

Wlassics miniszternek az a nagy horderejű intézkedése, melylyel a kiváló tehetségű nők előtt is megnyitotta az egyetem kapuit, középfoku nőnevelésüket új feladatok elé vezette.

Ez új feladatok nem érinthetik középfoku nőiskoláinknak általános műveltséget nyújtó céljait, de sürgősen követelik a tanítás rendjének olyan beosztását hogy benne az egyetemre való előkészítés is lehetővé váljék. A miniszter e nagy koncepczióju intézkedése mindenestre megérlelte a középfoku női oktatásnak és nevelésnek törvény által kívánatos szabályozását.

Főiskolai oktatásunk, tanárképzésünk szakoktatásunk, mind intenzív fejlesztésre részben pedig reformálásra szorul.

Közoktatásunk e nagy kéréseinek megbeszélése, nyilvántartása a napi sajtóban most annál indokoltabb, mert éppen a mostani közoktatásügyi miniszter azt a dicséretes szokást követi, hogy minden fontosabb intézkedést a megvalósítás előtt nyilvánosságra hozza s így mintegy „munkatársul kéri a nemzet intelligenciájának judiciumát.“

Wlassics miniszter egyik beszédében a következő szép passzust olvassuk: „Sokat ronthat a rossz tanterv, a rossz tanulmányi rendszer — de mindent javíthat a hivatás magaslatán álló elégedett tanító.“ — Arany mondás! Ez legyen minden iskolai reformunknak leglegsürgösebben megvalósuló programja!

Megégett gyermek.

(Gondatlanság áldozata.)

Debreczen, decz. 17.

Nem új dolog. Gyakran előfordul és még sem okulnak rajta.

A szülők távoznak hazulról, gyermeküket egyedül, felügyelet nélkül hagyják. A gyermek unatkozik, nincs senki, a kihez szólhatna, játék után néz.

Más mulatság hiányában vagy gyufát vesz elő, vagy a kályhához megy s az égő parázssal játszik.

Vigyázatlausból a ruhája tüzet fog, segítség nincs közelben, menekülni sem tud, mert az ajtó rá van zárva s mire a szülők hazaérkeznek, gyermeküket súlyos sebekből borítva, vagy pedig már halva találják.

Ez a Varga László h.-sámsoni lakos három éves kis fiának a története.

Szülei kedden reggel eltávoztak hazulról. Egyetlen kis gyermeküket, egy három éves viruló, egészségnek örvendő kis fiút nem akarták magukkal vinni, otthon hagyták s reá zárták az ajtót. A kis fiu eleintén játszódott s így üzte el unalmát. Majd megéhezett s mivel kenyérhez nem juthatott, más enni valót keresett.

Talált is a konyhában néhány burgonyát s a tűz is égett a kályhában; négy darab burgonyát beledobott a parázs közé megsütni.

A kályha előtt leült s ott várta, míg a burgonya megsül. Mikor már gondolta, hogy jó lesz, kikaparta a burgonyát. Ingecskéjét a kályha ajtajához tette s abba rakta az enni valót.

A kis fiu véletlenségből néhány paparazsot is kihuzott a kályhából s az is ingecskéjébe esett.

A könnyű kelme pillanat alatt tüzet fogott. A kis gyermek segélyért kiáltzott, de hasztalan. Közeliében nem volt senki, menekülés lehetetlen volt, mert az ajtó el volt zárva.

A kis gyermek teljesen összeégett. A szülők délfelé hazaérkeztek, a mikor a szobába léptek, borzalmas látvány tárult eléjük.

Egyetlen gyermekük az ő gondatlanságuk következtében ott feküdt a földön iszonyu kínok között.

Még élt, de szólni már nem tudott és fél órai kínos szenvedés után meg is halt.

A gyermeket — az előljárással engedelmével — annak rendje és módja szerint eltemették.

A debreczeni kir. törvényszék vizsgálóbírósa azonban, melynek jelentést tettek az esetről, nem elégedett meg a jelentéssel.

A központi vizsgálóbírósa dr. Isóó János törvényszéki orvost tegnap kiküldte Sámsonba. Az orvos a gyermek holttestét exhumáltatta s felboncolta s vizsgálatot tartott.

A vizsgálat kiderítette, hogy a gyermek a szülői gondatlanság áldozata s most a szülőket, kik gondatlanságukért már ugyis nagyon súlyosan megbüntették, a törvényszék is megbünteti gondatlanságából okozott emberölésért.

Táviratok.

— A Debreczeni Ellenőr saját tudósítójától. —

Jósika miniszter távozása.

Budapest, decz. 17. Fentartással jelentjük, hogy Jósika Samu báró, a király személye körüli miniszter, odahagyja állását és hosszas szabadságoltatása csak azért előzi meg lemondását, mert leplezni akarják azon differenciákat, melyek közte és a miniszterelnök közt felmerültek s a melyek kapcsolatban vannak a politikai helyzettel.

A megczáfolt Zichy.

Budapest, decz. 17. Zichy Jenő gróf egy helyi laphoz a következő táviratot intézte: „Potsdami tisztelgéseim alkalmából a lapokban megjelent közlések tévedésen alapulnak. A német császár ő felsége velem nem beszélt politikáról s sem az egyházi vagy a magyar parlamenti viszonyokról. Zichy Jenő gróf.”

A Magyar Újság azonban, mely legelőször közölte az interviút, a nemes gróf nyilatkozata daczára is fentartja hírét.

Daudet Alfonz.

Budapest, deczember 17. A francia irodalom egyik büszkesége: Daudet Alfonz ravatalon fekszik. A nagy író halálhíre részvétet kelt nemcsak Franciaországban, hanem ez ország határain jóval túl is, amerre csak olyan emberek élnek, akik a jóért, szépért és igazért hevülni tudnak. Daudet pedig az igazat és a szépet szolgálta az irodalomban. Regényei és novellái a tárczát a polgári társadalom életéből merítette. Jeleesebb munkái Ifju Fromont és idősb Risler. Juch, A czából, Kima Rumesban magyar fordításban is megjelentek. — A létért való küzdelem című drámája pedig bejarta a magyar színpadokat is, így a debreczeni színpadon is bemutatták. — Daudet már évek óta gyöngékedik anánálkább feltűnt, hogy betegeskedése daczára beleszólt a Dreyfus ügybe és Zola Emil cikkeinek hatását igyekezett gyengíteni. Ez a törekvése a francia értelmiség szava előtt nem sikerült neki de az uteza, népét a nagy tömeget megnyerte. Daudet tisztelőinek fáj, hogy ebben az ügyben ellenkezett Zolával, de állásfoglalásáért kiméletből nem bírágtatták a már akkor súlyos beteg író. Ma az ő halálózása a legnagyobb esemény Párisban, amelynek különösen kedvelte Daudet.

NAPIHIREK.

Berger Henrik A debreczeni közélet egyik kiváló alakja Berger Henrik ma délután kétórákor hosszas szenvedés után elhunyt. Halála nem jött váratlanul, mert hiszen régóta betegeskedett és előrehaladóbb korában már semmirementsem tápláltak megmentése iránt mégis városszerte nagy, igaz részvétet keltett ez a halálhír. Berger évtizedek óta kiváló szerepet töltött be a debreczeni közéletben és kiváló jelleme és megbízhatósága folytán ritka tekintélynek örvendett a kereskedelmi világban is. Mint a város törvényhatóságának és közigazgatási bizottságának tagja, sok érdemes szolgálatot tett a közügyek-

nek. Igaz, hű polgára volt ennek a városnak, a melynek közönsége tisztelettel vette körül.

Berger Henrik körülbelül negyven év óta szerepel a debreczeni kereskedelemben, mint annak itt egyik legtekintélyesebb tagja.

A termény és áruraktár részvénytársaság alelnöke volt.

Az osztrák magyar banknál váltóbiráló, a törvényszéknél ülnök volt, továbbá hasznos tevékenységet fejtett ki, mint a kereskedelmi és iparkamara rendes tagja.

A boldogultat családján kívül kiterjedt rokorság gyászolja. Három fia közül Berger Vilmos földbirtokos, Jenő tekintélyes építész, Andor pedig sok reményre jogosító fiatal ügyvéd. Berger Henrik rákbetegségben hunyt el. Orvosai Popper Alajos dr. és Ujfalussy dr. minden lehetőt elkövettek, hogy a szenvedéseit enyhítsék de a rákbaj tudvalevőleg gyógyíthatatlan betegség és a ki egyszer beleszik, nem menthető meg. Az elhunyt tekintélyes polgárt vasárnap temetik.

— **Zeneakadémiai hangverseny.** Szotyori Nagy Károly zeneakadémiájának hangversenyei mind nagyobb körben keltek fel az érdeklődést és figyelmet és ezt az intézet buzgó tanári kara azzal igyekszik meghálálni az ő jó közönségének, hogy a harmadik hangversenyének műsorát még változatosabban állította össze. Debreczenben sokan vannak, akik a klasszikus zenét szeretik, értik és igazi érdeklődéssel tudják élvezni. A mostani harmadik hangverseny műsorán csupa nagynevű mesterek szerzeményeit játszik. A hangversenyről a következő értesítést vettük:

Meghívó az 1897. évi deczember hó 21-én, pénteken délután tartandó III. zeneakadémiai hangversenyre Szotyori Nagy Károly zeneakadémiájában, Teleki-uteza. Rendezi: Szotyori Nagy Károly igazgató. Közreműködők: Szotyori Nagy Károly igazgató, P. Nagy Zoltán akadémiai tanár, Tóth Árpád akadémiai tanár, Friedmann Samu akadémiai tanár. Asbóth Vilma akadémiai tanárnő és Friedmann Samuné urnő. Műsor: 1. Liszt F. a) „Szerelemi álom”. Weber C. M. b) „Menuett”. Zongorán előadja: P. Nagy Zoltán tanár. 2. Allaga. „Magyar dal-czyklus”. Czimbalmón előadja: Asbóth Vilma tanárnő. 3. Chopin. a) „Berceuse”. Chopin. b) „Marche funebre” (b. moll). Zongorán előadja: Tóth Árpád tanár. 4. Chován Kálmán. A zenei nevelés fontossága és szükségessége. Előadja: Szotyori Nagy Károly igazgató. 5. Chopin. „Scherz” (b. moll). Zongorán előadja: Tóth Árpád tanár. 6. Goltermann. a) „Románca”. Popper D. b) „Tarantelle”. Gordonkán előadja: Friedmann Samu tanár; zongorán kíséri: Friedmann Samuné. 7. Moskovszky M. „Spanyol caprice”. Zongorán előadja: P. Nagy Zoltán tanár. A meghívó belépő-jegyül használandó. Ruhatár díjmentes.

— **A város papir szükséglete.** Megirtuk lapunkban, hogy a városi irodák részére szükséges papir és írószerek szükségletét a megtartott árlejtés után a hermaneczi papirgyár fogja szállítani. A szerződés, illetve a minták megállapítása végett a kiküldött bizottság f. hó 19-én délelőtt 10 órákor a városháza kis tanács termében ülést tart.

— **Színházból — közraktár.** Szabolcs-megye székvárosából olyan furesa hír szivárog ki, amelyt csak kétkedéssel kell fogadnunk. A furesa hír nem más, mint-

hogy a nyiregyházi színházat, amelyet csak pár év előtt építettek, át akarják alakítani közraktárrá. Annyi bizonyos, hogy a színház létesítői csalódtak a nyiregyházi közönségben, amely tíz színházi előadás után már kimerül és a tizenegyedik előadásra már nem akad senki, aki végignézne egy előadást, de egy jobb jövő eljövetele reményében mégis kár volna szétbontani a magyar művészet számára emelt fényes hajlékot.

— **Temetés.** Rosinger Lajos terménykereskedőt súlyos csapás érte, neje született Sternthal Regina 54 éves korában Budapesten elhunyt. Holttestét hazahozták és ma délelőtt temették el a vasuti állomástól.

— **Tanári jubileum.** A nyiregyházi ág. ev. főgimnáziumnak két derék tanára töltötte be e tanév folyamán tanárságának 24-ik esztendejét: Mészáros Ferencz és Szlaboczkay Imre. Ezt az alkalmat felhasználja a főgimnázium kormányzó tanácsa, a tanári kar és a tanuló ifjuság arra, hogy a két jubiláns iránti tiszteletük és ragaszkodásuknak habár minden nagyobb fel-tűnést kerülő módon kifejezést adjanak. Szombaton délelőtt alkalmi ünnepélyt rendeznek tiszteletükre, amelyen üdvözlő beszédek kíséretében emlékalbumokat nyújtanak át nekik. Este a Korona szállodában szűkebb körű bankettet is rendeznek.

— **Egy szerelmes kisasszonyról.** A próza és az idealizmus így keverednek össze... Hajlik a nő, állítja ben Ákiba, mint a nád-szál s amint hajlik ide, hajlik oda a szerelem szédületes viharában, némelyik gyöngébb le is török, ki pedig tiszta s szép vala... Ő is letört, az a fiatal leány, ki álirügyek alatt titokzatosan ment egy felvidéki városból Aradra, hogy ottani pár heti időzés után, ismét, mint leány térjen vissza a szülei házhoz, az elhagyott uri körbe, mely talán igyis-ugyis pletyka tárgyává fogja tenni a kisasszony érdekes halaványságát, ha az idegen kezekre bizott piezikéről nem is vehetne biztos tudomást... Ő eljött tehát ide... Nagyon érdekes így halaványan is... Mehetek majd haza, nem fognak meg tudni semmit sem, valószínűleg így sóhajtott a fél örömmel s fojtott bánattal, ha midőn a kis tudatlan, árva békikére nézett... Hanem aradi anyakönyvvezető szigorú és komoly tudós ember s bárha agglegény is, bölcs tudója még is annak, hogy a síró-rívó fiu gyermek, mint a manna, nem potyog az égből s mint a szeder vadon, magától nem terem uton és útfélen... Azért kutatni kezdé tehát a halvány kisasszony titkait, midőn a madame, ki a szegedi Mama tudornál szerevé diplomáját, jelenté az „esetet“ neki... Az apa, nevét kértem, mondá a madamenak a Kátói kedélyű anyakönyvvezető. Hisz, hogy meg ne tudják, épp azért jött ide, magyarázá a madame. Ő azonban árva s gondnokság alatt álló s így hogy viszonyai tisztázva s kis gyermekének sorsa biztosítva legyen, a hatóság, az árvaszék hivatalosan átír a felvidéki városkába, hol a halvány kisasszonynak rokonai laknak és illetőségi helye van... A szerelmes kisasszonyul pedig megindul a pletyka... Ő sirni fog, sokat fog sirni, mert szomorú a letört leányoknak sorsa, szomorú...

— **Felügyelet a tanítói árvaházra.** A vallás és közoktatásügyi miniszter a debreczeni országos tanítói árvaháznak társadalmi uton való fejlesztésére felügyelő bizottságot alakított s annak elnökévé gróf Degenfeld József főispánt nevezte ki. Wlassics Gyula miniszter tegnap érkezett leiratával a bizottság tagjaivá pedig a következőket

nevezte ki: Simonffy Imre kir. tan. polgármestert, dr. Wolafka Nándor róm. kath. v. püspököt, K. Tóth Kálmán ev. ref. lelkészt, Kovács Lajos tanítóképzési igazgatót, Márk Eadrét, Csiky Lajosné, Géresi Kálmáné, dr. Medve Kálmáné, Mayer Emilné és dr. Popper Alajosné u. nőket. A főispán december 19 én 11 órára hívta össze a tagokat az árvaház nagytermében megalakulás végett.

— **A debreczeni dohánygyár kibővítése.** A kormány jövő évi munkaprogramja nagyon alaposan megczáfolja azt a némely részről unos-untalan hangoztatott vádat, hogy a magyar állam nem fordít gondot a vidéki városokra és semmit sem tesz ezeknek fejlesztése érdekében. Így többek között a pénzügyminiszter nagyszabású pénzügyigazgatási építkezéseket fog végeztetni a vidéken és ezeken kívül a dohányjövédék is jelentékeny építkezéseket tervez több helyen. A debreczeni dohánygyárnál a lakatosműhely nagyobbitásán kívül tervbe van véve gyárépület és a gyártmányraktár hiddal összekötése és a gőzfűtés átalakítása. Erre 17.500 frt lesz szükséges.

— **A tegnapi választáshoz.** A tegnapi lefolyt bizottsági tag választás eredményével elégedetlen Debreczen neki ront ismét a szabadelvűpártnak és a szokásos frázisokban határtalan vesztegetésről vádolja azt. Bár nem esodáljuk elkeseredését, mert hiszen féltve őrzött kerülete könnyen jutott a szabadelvűpárt tulajdonába, de ezen elkeseredésből még nem következik az, hogy valaki ne való színben tüntesse fel az eseményeket. Mert szeretnénk tudni, hol volt az a vesztegetés, etetés és itatás és hol vannak azok, akiknek elkeseredése ezen vesztegetés miatt óriási. Legyen meggyőződve lap-társunk, hogy se a főispán nem korteskedett személyesen, se etetés-itatás nem volt, mert a szabadelvű párt központi irodájában lankadatlanul működő férfiak közül is csak ketten ebédeltek az Arany Bikában, de azok is a maguk költségén. Ez a válaszuk tisztelt lap-társunknak már nagyon is megszokott megjegyzéseire.

— **Az utcái gazdaságok és a vadászati jog bére.** Az ondódi és ujosztású földek, utcái gazdaságok régóta harcban állottak a tanácssal ez ezen földeken gyakorolható vadászati jogért fizetett bérek miatt melyeket maguk részére követeltek. Ez a küzdelem végre a gazdaságuk javára dönt el, Egy konkrét esetből kifolyólag kimondotta a tanács, hogy minden egyes gazdaságnak kiadja a vadászati jog bérösszegét, ha kimutatják, hogy ezek a pénzek mely dűlő utak és hidak javítására fordítottak.

* **Halálozás.** Hartmann Anna angol és francia nyelvmesternő esütörtök 16-án elhunyt, temetése szombat 18-án délután 2 órakor a városi közoktatóháznál lesz megtartva.

— **Vasuti közgyűlés.** A debreczeni fűzesabony-ohatköcsi vasut igazgatósága e hó 29-én délelőtt 10 órakor a városháza nagy tanácstermében ülést tart.

— **A „Zion“ egyület mulatsága.** A „Zion“ betegsegélyező egyület sikeresnek ígérkező, hangversenyyel egybekötött táncmulatságot rendez e hó 29-én a „Margit“ fürdő tánctermében. A hangverseny estnek érdekességet kölcsönöz az, hogy színházunk művésznői közül többen fognak szerepelni, kiket már a napokban felkér a rendezőség. Különben az előkészületek már nagyban folynak a bál sikere érdekében.

— **Halál a kocsmá előtt.** A debreczeni törvényszék részéről rejtélyesnek tetsző ügyet vizsgáltak tegnap Hajdunánáson. Az eset a következő: Gulyás Sándor huszonhét éves legény iszogatót, dalolgotott a kocsmában. Boros állapotban össze is kötölzködött valakivel, de ő huzta a rövidebbet, mert elagyabugyálták. Ittasan és megverve vánszorgott el és reggel tájban a kocsmá közelében holtan találták meg. El is terjed a hire nyomban, hogy meggyilkoltak egy legényt. — A debreczeni törvényszék részéről Szalay v. bíró és Iszó János dr. törvényszéki orvos jelentek meg a helyszínén és konstataáltak, hogy a legény úgy halt meg, hogy részegen arczal bukott a földre, a szája megtelt földdel és megfulladt.

— **Halestély.** A debreczeni Bikur-Cholun izraelita betegsegélyző egyület saját segély alapja javára folyó hó 22-én azaz szerdán este 7 órakor a Frohner szálló éttermében a szandegóriai Rosenblatt testvérek világhírű énekesek közreműködése mellett zártkörű halestélyt rendez, melynek sikere a jótékony célra való tekintettel biztosítottak mondható.

— **A fegyházba kívánczok.** A szabadság és a szerelem együtt boldogság: így énekel a költő. Az élet pedig ráczáfol erre a költői kijelentésre, minthogy a kettőhöz még egy harmadik is szükségeltetik: a kenyér. Ennek az igazságát érezte át Pallagi János, ki sok év után kiszabadult a fegyházból nem tudott mit csinálni a szabadságával, amely után pedig olyan nagyon sóvárgott. Vékony, fakó ruházatban, az éhségtől és a csüggedéstől is kimerülve ballagott Debreczen utcáin s minthogy elunta ezt a ninesetlen állapotot a Miklós-utcán egy gazdátlanul hagyott szekérről lekapta a félviseltes szűrt és a vállára akasztotta. De nem futott el, csak tétován haladt előre a ködben. Hadd fogják el, mivel, hogy éppen azt akarta. És vállon is csipte egy markos kéz és vitte a rendőrséghez: Végh helyettes főkapitány hivatalába. Ott már ismerik régtől. A tolvaj beismerte a lopást és fölvilágosításul azt mondta:

— Inkább a fegyházban, mint az utcán nyomorogni...

— **A kappan.** A rendőrséghez két asszonyt hoztak föl a piacról. Hosszu, vastag téli kendőbe van burkolódzva mind a kettő. Az a vétkük, hogy a piacon egymásnak segitene a kappanlopásban. Mikor a kapitány azzal ijesztett rájuk, hogy eltolonoztatja őket, sipitózó hangon mondták:

— Az ilyen gyenge öregasszonytól mért sajnálják azt a kis kappan-pecsenyét.

— **Elhalasztott tárgyalás.** A debreczeni törvényszék büntető tanácsa ma már másodízben akarta tárgyalni ifj. Rigó Ferencz lopási ügyét, de mivel az idéző végzést Rigó védőjének, Rátkay László orsz. képviselőnek szabályszerűen nem kézbesítették, a törvényszék a tárgyalást bizonytalan időre elnapolta.

x **Családi arczképekkel** ezelőtt csak a felső tízezrek birhattak, annyira drága volt a megszerezhetőségük. A „Kosmos“ arczképfestő müintézet (Bécs, VI., Mariahilferstrasse 116.) legujabb találmányának köszönhető, hogy most már mindenki a legtökéletesebb és legsikerültebb életnagyságu arczképet kaphat csekély 7 frt 50 krért, rá mával együtt. A nevezett müintézet azért óhajta arczképét ilyen hallatlan olcsó áron az általánosságnak juttatni, hogy így ezéget megismertesse és népszerűsége tegyen szert. Élethűségért, valamint tisztességes, szolid kivitelért minden szavatosság elvállaltatik. (Különben a legmegnyugtatóbb felvilágosítással lapunk kiadóhivatala is szolgál-

hat.). Aki tehát a saját vagy felesége, gyermeke, esetleg szülei vagy más szeretteinek részére ilyen arcképet óhajt készíttetni, forduljon teljes bizalommal a fenti céghez, küldje be fényképét tet-szés szerinti állásban és legfeljebb 10 nap múlva olyan arcképet kap, mely által bizonyára a legkellemesebben lesz meglepetve.

S z i n h á z.

* **Katonadolog, Cascoigne és Sylvane** szellemtelen és vaskos bohózata tegnap másodikban került színre félig telt ház előtt. A közönség boszankodott az izléstelen és vaskos tréfákon, melyek sehogy sem illenek a mi színházunk falai közé. A szereplők igyekezettel játszottak.

* **A régi magyar színészet képeiben.** A Jókai-féle „1848“-nak most megjelent negyedik füzeté, az eddigieknél is gazdagabb. A régi magyar színészetre vonatkozó képek gazdag sorozata teszi e füzetet különösen érdekessé. Most látjuk ama nagy színészek és színésznők arcképeit először teljesen összegyűjtve, akik a művészi mellett fontos nemzeti feladatot is teljesítettek. Bartha, Szigeti, Szentpétery, Schödelné, az angyalszép Lendvayné, majd Egressy, Lendvay, Fánesy, Szerdahelyi, Megyery arczát pillantjuk meg. Az arcképek körül vannak elhelyezve a művészi becsü s kulturtörténelmileg is fölötté érdekes emléktárgyak, melyek a nagy szellemek diadalutját jelelték. A magyar szabadság nagy bajnokainak a legnagyobb magyaroknak egész Pantheona e füzet második fele, mely a Batthyány ministeriumra vonatkozik. Az események komoly és gúnyképe kitűnő ötlettel mindig egymás mellett van elhelyezve, így a törvények átadásánál s a ministerium megalakulásánál is.

Művészi képek fényes sora az, mely itt figyelmünket leköti. A ministerium csoport képe után következik, majd Eötvös és Trefort és két csodaszép nőalak: a két Zichy grófleány, Batthyány és Károlyi grófnők, kikhez Petőfi irt remek költeményt.

Batthyány Lajos eddig soha ki nem adott ereklyéi zárják be a nagyszerű képsorozatot s a füzetet, melynek harminczöt képe a sokszorozó ipar legújabb vívmányainak valóságos remeke.

A cikkek kivétel nélkül irodalmi színvonalon állnak s nem egy kitűnő a maga nemében. Valóban megtörtént a mit reméltünk, hogy a képes könyv Jókai, Bródy, Rákosi féle „48“-as könyv immár szabadság harczunk legjobb története, mely nem egy új adattal gazdagította s nem kevés helyen, hallatott először igazságos hangot és őszinte szót. „1848“ Révai testvérek r. t. kiadása és minden könyvkereskedésben kapható.

Irodalom — Művészet.

* **Vas Gereben összes munkái** között most jelent meg a XI. kötet, a „II. József császár kora Magyarországon“ című. Vas Gereben, aki a régi jó idők patriarchalis életét annyi humorral és nyelvben érzületben annyi magyaros izzal rajzolta, hogy a múlt évtizedek legnépszerűbb írója lett, ezt a regényét élete végén írta s a 67-iki koronázás után adta ki, a midőn a censura már nem gátolhatta meg a szabadszólást. Ettől pedig alapos oku volt félnie, mert a közelmúlt sokban hasonlított a József németesítő korához, melyet Vas Gereben reális hűséggel rajzolt ugyan, de szövegén mindenütt áttetszik a hazafias érzület önérzetes bátorsága. Főhősének, egy délvidéki magyar nábobnak szerelmi története a regény főeseménye; de e magánküzdelem mellett

szembeállítja a magyar nemzeti és a németesítő törekvéseket is. A történelmi és szájhagyományok jellemző vonásainak felhasználásával kitűnően rajzolja egyfelől a császár és bizalmas tanácsosainak (Inczedy és mások) munkáját, élet- és gondolkodásmódját, másfelől a mult századi magyar nemes ember és a köznép világát. Ez utóbbi rajzokból egy pár sikerült fejezetet a Vasárnapi Ujság is bemutatott. A drámai élénkséggel szőtt s zamatos magyarsággal irt regény ma is egyike a legvonzóbb olvasmányoknak. Érdekességét nagyban fokozza Neogrády Antalnak a szövegbe nyomott 88 szép illusztrációja. A Franklin-Társulatnál megjelent díszes kiállítású, vaskos kötet bolti ára 2 frt. Vásznonkötésben 2 frt 80 kr.

* **Olcsó könyvtár,** szerkeszti Gyulai Pál, kiadja a Franklin Társulat. A népszerű vállalatnak ismét két kötete (383—484) hagyta el a sajtót. Mind a kettő eredeti magyar munka. Az egyik Csengery Antaltól „Jellemrajzok“ (383), melyben irodalmunk és politikai közéletünk három kiváló alakjának jellemzését kapjuk Csengery Antaltól, a magyar publicisztika fényes tollu munkásától. Nagy Pál, Beóthy Ödön és Szentkirályi Móricz képei annak a nagy korszaknak a képéből domborodnak ki, melynek ha nem is legnagyobb alakjai, de uttörő munkásai voltak, a kiknek neve méltó az utókor becsülésére. Eötvös, Kossuth, Desewffy József és Kazinczy maguk teremtették korszakukat. Csengery kitűnően érti, mint kell kidomborítani az egyéniségeket legkifejezöbben jellemző vonásokat, életök és munkásságuk ama momentumait, a melyekből a jellemrajz tökéletessé lesz. E nemben kevesen érnek föl irodalmunkban Csengeryvel. Könyve méltó arra, hogy az iskolában mint a magyar mű próza mintáját olvassák, méltassák. Ára 30 kr. — A másik Pálffy Albert regénye: „Ne hallja hírét az anyjának“, mely a magyar regényirodalom ama kevés terméke közül való, melyek a napi termelés színvonalán felül emelkednek. Pálffy Albert eddig legszívesebben a negyvenes—ötvenes évek korából vette regényeinek tartalmas, jól kikerekített meséjét. Most a modern társaságba vezet és egy kevés szerelmi történet keretében jól mutatja be annak jellemző alakjait. Nem a modern írók fejtegetőre állított lélektanával, külső hatást kereső furtangával dolgozik; regénye épügy megfelel a jó regény irodalmi követelményeinek, mint a jóízű olvasó magasabb igényeinek. Az érdekes és terjedelmes könyv tetszetős nyomású és ára 60 kr.

Az első bál előtt.

— A kis lány levele. —

Nem tudom megmagyarázni, miért vagyok olyan számkivetett szerkesztő ur szemében, mindenkit észrevesz, érdeklődik a serdülő hölgyek iránt, óhajtja tudni, mit mivelnek, csak engem nem lát, még pedig én is létezem... Igaz, hogy csak mint parányi pont élek a nagy mindenségben, de a bácsikámnak annál fontosabb egyéniség vagyok, mert elég sokba kerülök neki s így elmondhatom valóban, hogy drága vagyok.

Lássá, szerkesztő ur, ön még azt sem mondja, hol lakom, vagy talán azért nem jár a mi utcánkba, hogy rossz a kövezet és szomorú a világítás? Ezekről én mitsem tehetek, sőt szeretem is, hogy így van, legalább azoknak, akik a mi körünkbe igyekeznek jutni, áldozatokat kell hozniok és így továbbra is megmaradunk a jó emlékezetükben.

Tudom, hogy az ön emlékezetében nehéz lenne állandó helyet elfoglalni, hisz ohhez legelőször az szükséges, hogy megismerjük egymást. Valóban fáj, hogy nekem kell fel-

hivnom erre, hisz ez valóságos büntény a női méltóság ellen, de mivel a büntények napirenden vannak, ám legyen, hisz a főzinkos mégis csak ön marad, aki engem vakmerő közönyösségével bizonyos szimpathiára csábított.

Én lássa szerkesztő ur mindent tudok: tudom az ön nevét, lakását, ismerem az izlést, sőt még azt is tudom, hol fogyasztja el naponta a piccolóját s ön rólam semmit sem akar tudni. De hiába védekezik, hallani fog mindent, tele fogom csacsogni a fülét, hogy tudja meg, van ám egy Birike a városban, akit bár féltve őriz a bácsikája egy elhagyott utcában, de egyszer, még pedig nem is sokára, fel fog tűnni az életnek csillagos égboltozatán, ott fog bolyongani a Bika-szálló parkettjén, remegve a többi csillagok között, akik ismerik már futásukat, míg én új tüntemény vagyok, mit az astronomok még észre nem vettek.

Most veszem észre, hogy nagyon is hisz vagyok, de nem esoda, hisz e perezen választottuk ki a bácsikámmal a fehér-selyemgáz szövetet, melyben először fognak megüemerni a frakkos rendező urak, akitől az én mulatságom függ s az ilyen ihletett pillanatban sok mindent meg lehet bocsájítani.

A tánc-leczkém kitűnően mennek, a „Pas de quatre“ különösen pompásan, remélem ön tanulja, hogy együtt lejthessük? Minden időmet ez első bálnak reményei töltik be, olyan izgalmas perezeket élek át, mert félek, hogy félszeg találok lenni, pedig ez esetben a bácsikám igen mérges lenne, hisz ő szeretne belőlem egy nagyvilági kis leányt nevelni, aki megfelel minden követelményeknek, bátran szembe néz a veszéllyel s nem ijed meg még a kritikuskóttól sem. Ez már pedig csak bátor leány.

Nem tudom, hogyan fogok festeni, mert ebben nagy része lesz a varrónőnek is, de a bácsi minden tekintetben előkészít az első bál nagy momentumára. Megparancsolta, hogy előtte való este korán kell lefeküdnöm s alhatom, ameddig csak tetszik, hogy elég ruganyos legyek. A bál napján keveset szabad csak ennem, valami könnyű zöldségneműt fog főzni a szakácsné, délután pedig, (óh Istenem, hogy fogom kiállani) nem szabad sokat beszélnem, hanem egészen magamba szállva várom majd az öltözködésnek pillanatát.

S ön azt hiszi, mindez könnyű dolog? Igen ám, de megígérte a bácsikám azt is, hogy mielőtt a kocsiiba szállnánk, egy pohár pezsgőt kapok, hogy temperamentumot és arczszínt nyerjek, mert már előre kezdek halványodni a petrezselyem-áruulás kétségbeesítő sejtelmektől.

A barátnőimet a mamák fogják gardirozni, míg én a bácsikám karján fogok megjelenni, aki kissé éltes gavallér ugyan, de aranyos ember, mert engem nagyon szeret.

Én is megteszek ám mindent a kedvéért. Tegnap a szalon kabátjával voltam elfoglalva, benzinnel kitisztítottam, ma pedig egy szép monogrammot himezek a selyem zseb-kendőjébe, mely a szalonkabát zsebéből fog kikandikálni, szóval én is széppé teszem a bácsikámat, hogy méltók leszünk egymáshoz.

Ha már ilyen bizalmasan kicsacsogtam mindent, úgy azt sem hallgathatom el, hogy még egyetlen egy táncosom sincs, ne vegye ezt szerkesztő ur provokációnak, vagy különben amint gondolja... A bácsikámnak bizonynyal örömet szerezne vele.

A jogásznak is szeretnék valamit mondani, de nem merem elárulni, hogy a „Bika“ fényes termeiben lesz egy új kis napraforgó, ki keringők és csárdásokra reflektál.

Birike.

A „Quarnerói Ellenőr“.

— Simli Mariska új lapja. —

A reverendás papkisasszony, a kit Debreczenben is jól ismernek, újra be-
széltet magáról.

Tudvalevő dolog, hogy Simli Mariska
irodalmi működését Sárbogárdon kezdte
meg, ahol egy konyhászati és kertészeti
napilapot indított néhány évvel ezelőtt. —
A lap megjelent egy darabig naponta, de
mivel az előfizetők az ellenkezőjét csele-
kedték és nem jelentek meg naponta,
tehát a konyhászati napilapból havi folyó-
irat lett.

A Sárbogárdiaknak azonban ez se
kellett.

A szakácsnék folyóirat nélkül is meg-
osinálták a palacsintát, meg a tőpörtös
pogácsát, s a kertészet iránt nem érdek-
lődött más, csak a bolgár paprika terme-
lők, ezeknek pedig tiszteletpéldány járt,
mert külmunkatársai voltak a lapnak.
Igy tehát a sárbogárdi első konyhászati
és kertészeti napilap a közönség nagy
mértvű részvétele miatt kénytelen volt
egy szép napon meg jelenni.

És Simli Mariska elhagyta Sárbogár-
dot. Ment Grácba, majd Debreczenbe s
hol az egyik, hol a másik helyen külön-
bözött össze egy kicsit a rendőrséggel.
Azután pedig visszavonult a nyilvános
szerepléstől, mert látta, hogy a világ há-
látlan s hogy a természet nagy kertje
— daczára a kertészeti napilapnak —
nem rózsát, hanem csak tövist terem szá-
mára.

Igy élt le csöndes visszavonultságá-
ban néhány szomorú esztendő. Ézalatt
pedig Simli Mariska nem tett egyebet,
csak azon gondolkodott, hogy valami na-
gyot terem, valami olyant, ami nevét
örök emlékeztetvé teszi s amiért bámulói
egykor szobrot emelnek neki Székes-
fehérvárott.

Igy született meg a „Quarnerói
Ellenőr“, amelynek előfizetési felhívását
ma küldték be hozzánk Budapestről.

A „Quarnerói Ellenőr“ Simli Mariska
szerkeszti s megjelenik hetenként kétszer,
magyar, olasz, német és horvát nyelven.
A szerkesztőség Budapesten tartózkodik,
de azért a lap Abbáziában jelenik meg a
Villa Olgában, első emelet 6-dik szám
alatt.

A „Quarnerói Ellenőr“ csak tenger-
részzel foglalkozik s különböző rovatait
első rendű ezethalászk vezetik. Simli
Mariska annyira megakarja őrizni a „Quar-
nerói Ellenőr“ tengerészeti jó hírnevét,
hogy még az apró hirdetések közé se
vesz be mást, csak legföljebb tengeri ha-
jónak vevését, vagy eladását. Allást
keresők pedig csak hajóskapitányi, vagy
világítótoronyi igazgatóságra pályázhatnak
a lapkeretében.

Aki netalán ilyen állást elnyerni
óhajt, az forduljon bizalommal a „Quar-
nerói Ellenőr“ kiadóhivatalához, Abbázia,
Villa Olga, I. 6.

Tíz előfizető és tíz hajóskapitány
után egy tiszteletpéldány jár.

Közgazdaság.

A debreczeni kereskedelmi és ipar- kamara értesítése.

A m. kir. szabadalmi hivatal a következő
szabadalmakat küldte be :

Szivarkészítő gép. Eljárás posztónak
teke-asztalok mantinellején való megerősítésére
ragasztó anyag alkalmazása nélkül. — Eljárás
és készülék többszínű nyomtatványnak egy
cliché segélyével való készítésére. Sokszoro-
sító forgó szalaggal. — Védőköpeny pneuma-
tikus kerékövek számára. — Betüöntő és

szedőgép. — Fényképező másoló készülék. —
Forgó sajtó. — Távolság mérő. — Összecsuk-
ható kocsi. — Ujfajta tűzhely lemezek. —
Ujtások ivlámpákkal világító villamos beren-
dezéseken. Robbanás ellen biztos töltő kanna.
— Eljárás és berendezés fa impregnálására
és főtésére. — Ruganyos famatrác. — Ve-
gyes áramvezetési rendszer villamos vasutak
számára. — Dugattyus kormánymű szivattyu-
szelepek számára.

Mindazok akik a szabadalmak leírása és
rajzai iránt érdeklődnek, azokat kamaránknál
megtekinthetik.

A kereskedelemügyi m. kir. miniszter
ur tudatja, hogy több cs. és kir. consulatus
jelentése szerint üzleti köreink az utóbbi idő-
ben gyakran károsítottak meg oly külföldi
czégek által, a melyekkel összeköttetésbe
léptek, a nélkül, hogy azok megbízhatósága
és hitelképessége felől magukat előzőleg kellő-
kép tájékozták volna.

Hasonló eseteknek elejét veendő figyel-
mezteti a miniszter ur az érdekelteket, hogy
mielőtt előttük ismeretlen czégekkel üzleteket
kötnének, azok felől a szükséges információ-
kat külföldön székelő consuli hivatalainktól
mindenkor előzetesen szerezzék be, a melyek
ezen adatokat készségesen bocsátják az illetők
rendelkezésére.

A m. kir. államvasutak igazgatósága
a különböző üzletvezetőségeknél összegyűlt
felépítményi anyagokat elakarván árusítani, a
pályázatokat, mennyiséget, egységárakat tu-
datta és f. hó 29-én nyilvános árlejtést tart,
melyre a feltételeket kívánatra kamaránknál a
venni szándékozók megtekinthetik.

A cs. és kir. 7-ik hadtest intendáns-
sága Temesvárt közhírré teszi, miszerint
az ottani Ferencz József kaszárnyában
1898. január 1-től esetleg 3 évre az elá-
rusítási jog f. hó 20-iki lejáratával nyil-
ványos árlejtésen ki fog adatni. — A pá-
lyázók a feltételeket kamaránknál meg-
tekinthetik.

Debreczen, 1897. december 17.

Kereskedelmi és iparkamara.

Érték-tőzsde.

A debreczeni „Közgazdaságibank részv.-tár-
saság“ közlése. 1897. decz. hó 17-én.

Államadósság :		
Magyar aranyjárdék 4%.	—	121.50 122.—
„ vasuti beruházásiköt. 4%.	—	121.— 122.—
„ koronajárdék 4%.	—	99.55 99.90
„ regále vált. köt. 4%.	—	100.75 101.50
Osztrák aranyjárdék 4%.	—	121.75 122.25
Egységes államkötvény 4%.	—	101.40 101.90
Tisza-szegedi 4%-os nyer.-sorsj.	—	138.25 139.25

Részvények :		
Magyar hitelbank részvény	—	380.— 380.57
Osztrák hitelbank részvény	—	350.50 350.20
Magyaripar- és keresk. bank. r.	—	101.— 100.—

Sorsjegyek :		
Magyarjelzálogban 4%.-os sorsj.	122.75	123.75
3%.-os	102.75	103.50
Osztrák földhitel sorsjegy 3%.-os	117.—	118.—
Magyar vörös keresztsorsjegy	9.75	10.25
Osztrák „	19.50	20.—
Olasz „	11.50	12.—
Bazilika sorsjegy	6.80	7.20
Jó-szív	3.80	4.10

Pénzümek :		
Cs. és kir. arany	—	5.68 5.76
20 márkás arany	—	11.80 11.84
20 frankos arany	—	9.56 9.58
1 Sovereigns	—	12.04 12.08

Budapesti gabona-tőzsde.

I. Készáru-üzlet.

1897. decz. 16-án.

Buzát ma gyöngén kínáltak, a kereslet
kedvező volt. Elkelt szilárd irányzat mellett
12,000 mm. 5 krral magasabb áron.

Egyébb gabonaneműekben gyöngé volt
vált a forgalom változatlan áron.

Buza. Tiszavidéki. 100 mm. 76 k. 12.55
forinton, 100 mm. 75 k. 12.50 forinton, 3600
mm. 74.2 k. 12.47 forinton, 150 mm. 75.66 k.
12.20 forinto mind három hónapra.

II. Matáridő-üzlet.

Az irányzat szilárd volt s jó forgalom
mellett az árak emelkedtek.

Hivatalos záróárfolyamok déli 1 órakor.

Buza szeptemberre	1897	9.26 — 9.28
„ márcz.—ápr.	1897	11.89 — 11.91
Rozs márcz.—ápr.-ra	1897	8.65 — 8.67
Tengeri máj.—jun.-ra	1898	5.41 — 5.43
„ decemberre	1897	5.10 — 5.20
Zab márcz.—ápr.-ra	1897	6.36 — 6.38
Repeze jan.—febr.-ra	1897	—, —, —

Délután 4 órakor zárlat :

Buza tavaszra	1897	11.89 — 11.91
„ őszre	1897	9.25 — 9.27
Rozs tavaszra	1897	8.64 — 8.66
Zab	1897	6.37 — 6.39
Tengeri máj.—jun.	1898	5.41 — 5.43
„ decemberre	1897	5.20 — 5.25

L. Komáromy Mariska vendéglátéka.

Debreczeni városi színház.

Folyó szám 77. Rendkívüli bérlétszűnet.

Szelvény és kedvezményes jegyek ma érvényesek.

Ma pénteken, 1897. évi december 17-dikén

L. Komáromy Mariska vendéglátékaul :

Tiszt urak a zárdában.

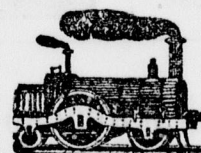
Operette 3 felvonásban. Irták : P. Ferrier
és J. Prevel. Zenéjét L. Verney. Fordi-
tották : Ewa L. és Fáy J. Béla.

Holnap szombaton, 1897. december hó 18-án

L. Komáromy Mariska vendéglátékaul páros
bérlétszűnetben :

A szultán.

Verő Gy. operetteje.

Vasuti menetrend.

Érvényes 1897. október hó 1-től

— Egységes vasuti idő szerint. —

Debreczen — Budapest (M. áll. v.-tól.)			
Debreczenből indul	Vonat	Érkezik	
P.-Ladány* — 12.— déli	Vegyesvonat	1.28 délután	
P.-Ladány — 3.48 délután	Tv. sz. sz.	5.24 délután	
P.-Ladány — 8.15 este	Személyvonat	9.45 este	
Budapest — 8.53 reggel	Gyorsvonat	1.50 délután	
Budapest — 12.36 délután	Személyvonat	8.10 este	
Budapest — 10.37 este	Személyvonat	5.45 reggel	
Debreczen — M.-Sziget			
Szatmár — 5.23 reggel	Személyvonat	1.— délután	
M.-Sziget — 8.05 reggel	Személyvonat	9.50 délután	
M.-Sziget — 4.07 délután	Személyvonat	11.— este	
M.-Sziget — 6.59 délután	Gyorsvonat	11.40 este	
M.-Sziget — 7.58 este	Tv. sz. sz.	8.09 reggel	
Debreczen — Szerencs			
Szerencs — 8.25 reggel	Személyvonat	11.26 délután	
Szerencs — 4.02 délután	Személyvonat	7.07 délután	
Szerencs — 8.10 este	Személyvonat	11.— este	
Debreczen — Füzes-Abony			
Füzes-Abony — 4.42 reggel	Vegyesvonat	10.34 délután	
Füzes-Abony** — 4.12 délután	Vegyesvonat	7.56 délután	
Debreczen — Nagy-Léta — Vértis			
N.-Léta — Vértis — 8.85 reggel	Vegyesvonat	10.46 délután	
N.-Léta — Vértis — 4.17 délután	Vegyesvonat	6.20 délután	
Debreczen — Búd-Szt-Mihály — Tisza-Lök			
B.-Szt-Mihály — 6.28 reggel	Vegyesvonat	8.58 reggel	
B.-Szt-Mihály — 8.54 délután	Vegyesvonat	8.58 délután	

* Minden kedden
** Csak Tisza-Füredig.

Budapest—Debreczen			
Debreczenbe érkezik	Vonat	Indal onnan	
P.-Ladány	7.40 reggel	Tv. sz. sz.	6.13 reggel
P.-Ladány	5.16 reggel	Személyvonat	4.04 reggel
Budapest		Gyorsvonat	9.15 este
Budapest	3.47 délután	Személyvonat	9.40 délelőtt
Budapest	6.54 délután	Gyorsvonat	2.15 délután
Budapest	2.40 éjjel	Személyvonat	7.06 este
M.-Sziget—Debreczen			
M.-Sziget	7.30 reggel	Személyvonat	4.— reggel
M.-Sziget	12.16 délután	Személyvonat	6.— reggel
M.-Sziget	6.58 délután	Személyvonat	1.36 délután
M.-Sziget	8.43 este	Gyorsvonat	4.— délután
M.-Sziget	10.22 este	Személyvonat	2.56 délután
Szerencs—Debreczen			
Szerencs	8.07 reggel	Személyvonat	5.— reggel
Szerencs	12.21 délután	Személyvonat	9.07 délelőtt
Szerencs	7.50 este	Személyvonat	5.13 délután
Nagy Léta—Vértess—Debreczen			
N. Léta—Vértess	7.25 reggel	Vegyesvonat	5.25 reggel
N. Léta—Vértess	3.18 délután	Vegyesvonat	1.05 délután
Szt. Mihály—Tisza-Lök—Debreczen			
Szt. Mihály	8.17 reggel	Vegyesvonat	5.25 reggel
Szt. Mihály	6.4 este	Vegyesvonat	3.27 délután
Füzes-Abony—Debreczen			
Tisza-Füred	8.— reggel	Vegyesvonat	4.18 reggel
Füzes-Abony	5.32 délután	Vegyesvonat	11.35 délelőtt
F.-Abony	7.47 este	Vegyesvonat	5.22 délután

* Csak P.-Ladányig.
 ** Csak Szatmárról.
 *** Csak Ohat-Kőcsig.

Kiadó és laptulajdonos:

„Csokonai“ nyomda és kiadó részvénytársaság.

Felelős szerkesztő: Zoltai Lajos.

Főmunkatárs: Ujlaki Antal.

Nyitár.

Főtörökvésem lévén, hogy mélyen tisztelt
 vevőimnek csakis kitűnő minőségű árukkal
 szolgálhassak, bátorkodom a legjobb hírnév-
 nek örvendő

Gróf Keglevich István utd.

ezég eddigelé ismert *, **, ***, Extra és
 **** cognacjain kívül, mint kiváló külön-
 legesseget

Fine champagne d' Hongrie
V. S. O. (1882. évjárat) cognacjait leg-
 melegebben ajánlani.

Kiváló tisztelettel

Kontsek Géza

fűszer-, bor- és csemege kereskedése.

Mint kiváló különlegességet ajánlom a
 legjobb hírnévnek örvendő

Gróf Keglevich István utd.

Cognac Fine Champagne d' Hongrie

V. S. O. jeggyel (1882-es évjárat), ellá-
 tott cognacját.

Ezen kiváló s a legjobb francia cog-
 nacokkal egyenértékű gyártmány nálam

— poharankint —

is kapható.

Kiváló tisztelettel

Riesz Lipót

czukrász.

12722.
 1897.

Hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város tanácsa
 részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a
 Tégláskert mellett fekvő 12 hold 803
 □ öl területű majorsági föld az 1900 év
 október hó 1-ig terjedő időre, a szám-
 vevősnél kitett s ott bárki által meg-
 tekinthető feltételek mellett az 1897
 évi december hó 29 én délelőtt 9
 órakor a városháza kistanácstermében

megtartandó árverésen haszon bérbe ki-
 adatni fog.

Erről azon figyelmeztetéssel érte-
 sítetnek az árverési óhajtok, hogy a
 kikiáltási ár 10 %-a bánatpénzül az
 árvereltető bizottság kezéhez készpénz-
 ben leteendő.

Debreczen, 1897. évi december
 hó 9-én.

A városi tanács.

Leszállított árak!

Leltározás alkalmából december hó
 folyamán a raktáron lévő

Női ruhaszöveteket

színes selymeket, mosó vesezeket,
 atlas-satin és batistokat,
 haraszt-kendőket,
 téli gyapjs-nagykendőket,
 valamint

szőnyegeket, függönyöket

tetemesen leszállított áron árusítjuk el.

Szabó Lajos Fiai

Debreczen, Rózsater.

Több ezer darab
 maradék női ruhaszövetekből
 feltűnő olcsó áron!

7 méter egy ruhának való női divatszövet
 2 rtt 20 kr.

A brassói portland cement-gyár

ajánlja az általánosan kitűnőnek elismert

Portland Cementet

felelősség mellett

folyton egyenlő és teljesen megbízható minőségben, bármely vasuti állomáshoz
 szállítva, a legolcsóbb árban.

Debreczenben kapható: **Rickl József Zelmos** tiszteletben, Fő-piacoz
 „Török császár“ bolt. 1038

Uj!!!

Karácsonyi és ujévi ajándékok.

Uj!!!

Fényképészeti műterem!

özv. Szathmáriné és Társa

Debreczen, Nagytemplomtér (Telegdy-ház).

Elfogad mindennemű Mignon, Visit, Elisabeth, Cabinet, Makart, Boudoir, Impertal felvételeket fej-, mell-, térd- és
 egész képeket, nagytásokat a legújabb fénykép-kről is, nagytásolt fényképben (platin kép) szén- vagy kréta-
 rajzban, olajfestésben a lehető legjutányosabb ár mellett.

Ujdonság!!!

fényképek porcellán vagy üveg tárgyakra.

(legalkalmasabb emléktárgyak.)

Izléses és csinos kiállításért, valamint művészies kivitelért kezeskedik külföldön szerzett tapasztalatom és hírnevem.
 A nagyérdemű közönség szives pártfogását kéri

özv. Szathmáriné és Társa

fényképészeti és festészeti műterme
 Debreczen, Nagytemplomtér (Telegdy-féle ház)

Uj!!!

Csinos és művészies kiállítás.

Uj!!!

„Csokonai“ nyomda és kiadó r.-i. nyomása. 1897.

Uj! Pontos kiszolgálás. Uj!

Uj! Jutányos árak. Uj!

ann
 avv
 sen
 forr
 add
 haj
 nak
 töl
 vele
 nyor
 hog
 esiz
 áttö
 mód
 tok,
 letes
 öre
 mind
 saít
 hallg
 telt
 lopod